

LE 34

12004

371 Կայուց

պահանջ պահանջ

ԽԱՂՋԻԵՍԵՏ
 ԱՐԵՒՐՈՎԻ ՊԱՌԱԳՐԻ ԸՆ
 Վարողութեակեցւոյն Հայոց
 տանեայց:
 Տպագրեցել Կ. Յանհիմի և Կ. Դավա-
 նըկար Վ. Թոռոջ Սեյ Լ. Զ ՄԻԱՅՈՒՄ
 Հրամանաւ Տոն Գ ու կասու Ա Ե հա-
 փառ Լակթուղեկոսի ամ Հայոց:
 Յամի մարդեղութե Փրկչին ։ ունչ:
 Ա երստին տաղել եղե Հրամանաւ Տոն
 Յովինու Ա թերորդ Լուրդեցւոյ Ա ըր
 բազնադյն Լակթուղեկոսի ամ Հայոց զա-
 նազան նշանակրի և ասպետի: 1840 ամի.
 Կ 18 օդուասով:

ԹԵՒՐ Ա. ԹԻՇ. Ա. Ա. Ա. Ա. Ա.
աս եկեղեցւոյ Յորժան
կամցի քահանայն պատարադ
մառուցանել

ՊՐՏՔ ԱՅՈ ՊԼԵ Ա
խորհրդաբար զգեստառը :
Մացէ յաւանդասունն հանդերձ
սարկաւացօքն ուր զգեստըն են
պատարադի :

Եւ զգեցեալ պաշտօնէից ըստ իւրա
քանչեւր առաջնանի :

Մասցեն ապա Ապղուս չը Ա. Ա.

Պ Հ Ա Ն Ա Յ Բ Յ
քո զգեցցին զար
դարուի և մըք
բո ցնծալով ցնծացեն փոխ :

Յ է Ե ա մ ա լ ի թ և զ ա մ
հեղուի նորա :

Ո պ Ե ր գ ո ւ ա ւ ա մ և ո ւ խ տ ա
եդ այ յակովայ :

Ո ւ է ոչ մտէց ՚ի յարկս տան
իմոց թէ ելց յանկողինս
մահճաց իմոց :

Ո ւ է տաց բուն աչաց իմոց
կամ նինջ արտեանաց իմոց
կամ հանդիստ իրանաց ի-
մոց ։ մինչեւ գտից զատեղի
յարկի ան այ յակովայ :

Ե հ ա ւ լուաք զնմանէ յեփ
ըաթայ և գտաք զնտ ՚ի
դաշտա մայրեաց :

Մ ա ց ու ք ՚ի յարկս նը Ե ր
կերպագուք ՚ի տեղւոջ ուր
կացեալ են ուրք նորա :

Ե ր ի ՚ ուր ՚ի հանդիստ քո
շու և տապս նակ կտակի
սրբութե քու

Ե րիցունք քո զգեցցին զար
դարուի և սբբ քո ցնծա-
լով ցնծացեն ւ

Ա ս դաւթի սիրելոյ քոյ
մի դարձուցաներ զերեսս
ու յօծելոյ քումմե :

Երդուաւ տր զաւթի ճըշ
մարտութ և ոչ ստեց նմա
՚ի պազոյ որովայնի նր նըս
տրւցանել յաթու նոբաւ

Ուե պահեսցեն որդիք քո
զօրէնս իմ և զվկայութիս
իմ զոր ուսուցից նոցաւ

Արդիք նոցա նստցին յաւի
տենս յաւիտենից յաթու
քոյ:

Հաճեցաւ տր ը սիօն և
ընտեաց բնակիլ ՚ի նմա
ասէ այտէ՝ հանգիստ իմ յա
փտենս յաւիտենից ՚ի սը
մա բնակեցայց զի հաճե
ցայ ընդ սաւ

Օ այրիւս սորաս օրհնելով
օրհնեցից և զարքատս սո
րա ըսուցից հացիւ:

Երեցանց սորա զգեցուցից
զիրիութ և նբք սորա Տըն
ծալով ցնծասցեն:

Մնդ ծագեցից Եղիւր ՚ի
դաւիթ պատրաստ սրա
ւեց զնաւ օծելց իմոյ:

Ո շնամեաց սորա զգեցու
ցից զամօթ և ՚ի վերայ նր
ծաղկեսցի սրբութի իմ:

Փառք հօր և Արդւոյ և
Հոգւոյն Ալբոյ Լոյժ:

Եւ Վարոզեսցէ Արկաւագն:

Եւ ևս խաղաղութեն զար
աղաչեսցուք:

Խնդրեսցուք Հաւատով
միաբանութի ՚ի տնէ,
Օ ի շըղըմութեն զնորհս
իւր արասցէ ՚ի վերայ մեր:

Վ մնակալ տր ած մեր,
Աւցուսցէ Եւ ողոք:

Եւ Վասացեն Երկուասան
Տը սորբնայաւ:

Ո վ սրբազան պատարագիչ
Հան Նկեա
Շիշեա Յաղօթս Վոյս
Օ մատակարար Գարծարա
նիս:

Եւ զհոգիս Խնջեցելոց նո
րին ՚ի քս յն:

٣٦٣

Յառաջըսն Օպեստաւորին

ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ
ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ ՏԵՐԱԾՈՒՅԹՆ

խոնարհութ յերկրի երևեցար և ը մարդկան շրջեցար :
Ար եղեր քահանայապետ յաւիտենից ը կարգին մել
քիսեղեկի և զարդարեցեր զեկեղեցի քո սբ : Տը ամե-
նակալ որ պարզեւեցեր մեզ զնոյն զերկնային հանդերձ
զգենուլ : Արժանի արա և զիս ՚ի ժամռւս յայսմիկ
զանավիտան ծառայս քո . Ար համարձակիմ և մերձենամ
՚ի նոյն հոգեւոր պաշտօն իսառագ քոց :

Արակես զի զամ ամբարշտութիւն մերկացայց որ է՝ հան
դերձ պղծութե և զարդարեցայց լուսով քով. ընկեա
մնէն զչարիս իմ, և թօթմակիւան զյանցանս իմ. Արակե
զի արժանի եղեց հանդերձեալ լուսոյդ առ ՚ի քէն.
Ընորհեան ինձ քահանացական փառօք մտանել ՚ի պաշ.
տօն սրբութեց քոց, ընդ այնուսիկ որք անմեղութը ու

Հեցին զպատուիրանս քո:
 Օ ի և ես պատրաստ գը-
 տայց երկնաւոր առագաս-
 տիդ ընդ իմաստուն կու-
 աննան փառաւորել զքեղ
 քն որ բարձեր զմեղս ամե-
 նեցուն, Օ ի դու ես սրբ-
 բութի անձանց մերոց և
 քեղ բարերարիդ այ վայելէ
 փառք իշխանութիւն

Եւ մատուցեալ Աարկաւագունքն
 Օ գեցուսցեննմա զհանդերձան ա-
 սելով Եւ ևս խաղաղութեաբահա-
 նայն Օրհնութիւն օրհնութեն
 շիցե յուսջ զնոյրն ՚ի գլուխն և
 սսացե

Ի Շ Տ Մ
 զաւարտ փըր-
 կութեն ՚ի գը-
 լուխ իմ, պատերազմիլ ը-
 զօրութիւնս թշնամոյն:
 Ընորհօք տն մերոյ մի քի
 որում վայե՞:

Հ ապկին:

Օ գեցոն տէր ինձ հանդերձ
 փրկութեն: և պատմու ձան
 ուրախութեան: Եւ շուրջ
 պատեա զգեստովս փրկու-
 թե: Ընորհօք:

Փոք Ու բարին:

Օ գեցոն տէր պարանոցի ի-
 մոյ զարդարութիւն: Եւ սըր-
 բեա զսիրտ իմ յամ աղ-
 տեղութ մեղաց: Ընորհօք

Գոտուոյն:

Ը ուրջ պատեսցէ կամար
 հաւատոյ զմեջս սրտի ի-
 մոյ և մտացս: Եւ շիջուս-
 ցէ ՚ի սոցանէ զլսորհուրդա
 աղտեղիս: Եւ զօրութի ը-
 նորհացքոց յամ ժամ բնա
 կեսցի ՚ի սոսա: Ընորհօք:
 Բազպան յաջ ձեռին:

Ծուր տը զօրութի յաջոյ ձե-
 ռին իմոյ և լուա զամ աղտե-
 ղութիս իմ: Ող զի կարօղ
 լինիցիմ սպասաւորել քեղ
 անախտութ հոգւոյ և մարմ
 նոյ: Ընորհօք:

Բազպան յահեակ ձեռին:

Ծուր տը զօրութի ձախոյ
 ձեռին իմոյ և լուա զամ
 աղտեղութիս իմ: որպէս զի
 կարօղ լինիցիմ սպասաւո-
 րել քեղ անախտութ հո-
 գւոյ և մարմնոյ: Ընորհօք:

Ա ակասին:

Օ գեցոն տէր պարանոցի ի-
 մոյ

մոյ զարդարուի : Եւ սըր-
բեան զսիրտ իմ յամ աղ-
տեղուէ մեղաց : Ը նորհօք :

Նախորդին որ է շուրջառ :

ՏԵՐ ողորմութ քով ըզ
գեցն ինձ զգեատ պայծառ
և պարապեալ ը դեմ ներ-
գործուե չարին : Օ ի ար-
ժանի եղեց փառաւորել
զքո փառաւորեալ անու-
նըդ : Ը նորհօք :

Յետ զգեստաւորելոյ սրբազն
զգեստուքն առեւ :

Հնծասցէ անձն իմ ՚ի տր
զի զգեցոյց ինձ հանդերձ
փրկութեն և պատմուան
ուրախութեան . իբրև վե-
սայի եղ ինձ պասկ . և ոռ
ճարսն զարդու զարդա-
րեաց զիս : Ը նորհօք :

(Ո) աշկենակին :

Արբեալ տէր զձեռս իմ յամ
աղոտեղուէ մեղաց : Ը նոր-
հօք տեառն մերոյ մի քի :

Եւ յետոյ եկեսցեն առաջն ոք սե-
ղանցն : Եւ քահանացն ըւասցէ զձե-
ռըս ասելով : Աաղմութե կց :

Լուացից սրբութ զձեռ :

Աարկաւագն փոխ

Դաստ արա ինձ տր զի Եւ :

Քահանացն :

Եւ վն սրբուհւոյ ածա՛ :

Աարկաւագն :

Աթ զանձածինն և զամ :

Քահանացն :

Ինկալ տր զաղաշանս մեր :

Խոստովանիմ առաջի այ

և սրբուհւոյ ածածնին :

և առաջի ամ սրբոց . և ա-

ռաջի ձեր հարք և եղբարք

զամ մեղալ զորս գործել եմ ,

Քանզի մեղայ խորհրդով

բանիւ , և գործով . Եւ

ամ մեղօք զոր գործեն մար-

դիկը : Ա եղայ , մեղայ :

Ա զաչեմ զձեզ ինդրեցեք

և իմ յայ զթողութիւն :

Պատասխանեցեն որք մերձն են :

Աղորմեսցի քեզ ած հզօրն

և թողուի շնորհեսցէ ամ

յանցանաց քոց , անցելոյն

և այժմոյս , և յառաջակա

յէն փրկեսցէ և հաստատես

ցէ յամ զործս բարիս : Եւ

հանգուացէ զքեզ ՚ի հան-

դերձեալ կեանսն . Ո մէն :

Պատաս

Պատասխանեցէ և Բաքն
Աղատեսցէ և զգեղ մար
դասերն ած, և թողցէ զամ
յանցանս ձեր, տացէ ժամա
նակ ապաշխարելոյ և գոր
ծելոյ զբարիս ուղղեցէ
և զառաջակայ կեանս ձեր
շնորհօք նր հոգւոյն հը^մ
զօրն և ողորմածն և նմա
փառք յաւիտեանս ամէն:

Դակրեն:

Յիշեաջիր զմեզ Առաջ
անմահ Գառին այ:

Քահանայն:

Յիշեալ լիջեր Առաջի ան
մահ Գառին այ:

Դակրեն: Ասղմոս ղթ փոխ:

Աղաղակեցէք առ որ ամ:
Ասրկաւագն Քարողէ:

Աբ եկեղեցեաւս աղաւէ:

Քահանայն:

Ա մէջ տաձաբիս և առաջի
ածընկալ և պայծառացեալ
նր նշանացս և նր տեղւոյս
խոնարհեալ Երկիւղիւ Եր
կիրպագանեմք նր և զիրա
շալի և զայթօղ զարուիդ
քո փառաւորեմք, և քեզ
մասուցանեմք զօրհնութի

8

և զփառս ընդ հօր և ընդ
հոգւոյդ նր այժմ և":
Քահանայն ասացէ ողիսք կցորդ:

Եւ ելքէ ՚ի խորանն:

Մտից առաջի սեղանոյ այ
Ասրկաւագն փոխ:

Դատ արա ինձ ած իմ և
Ասրկաւագն քարողէ:

Եւ ևս խաղաղուե զոր:
(Օրհնեցուք զհայր տն մե
րոյ յի քի որ արժանի արար
զմեզ կալ ՚ի տեղւոյս փա
ռաբանութե և երգել զեր
գրս հոգեորս ամենա":
Քահանայն:

Դ յարկի սրբուե և ՚ի տե
ղւոյս փառաբանութե հը^մ
րեշտակաց բնակարանիս և
մարդկան քաւարանիս, առա
ջի ածընկալ և պայծառա
ցեալ նր նշանացս և նր տե
ղւոյս խոնարհել Երկիւղիւ
Երկիրպագանեմք զնը և զիր
րաշալի և զյաղթօղ զտէ
բուիդ քո օրհնեմք և փա
ռաւորեմք, և քեզ ընդ Երկ
նային զօրսն մասուցանեմք
զօրհնութի և զփառս ընդ
հօր և ընդ հոգւոյդ նրոյ
այժմ

այժմ և միշտ և յա
հիտեանս յա
հիտենից
Ամէն:

Խակ եթէ եպիսկոպոս լինիցի խորհը^ը
դածուն ածցէ՝ ՚ի վը լանջացն զպտոս
և ական երիտորոնն: Լումատուցելառ
ընծայարան սեղանոյն: Խռ ՚ի ծունկո
անկեալ յորդահոս արտօսուզք լուռ
և անմուռնչ տասացէ զաղօթս առ
սուրբ հոգին տնօրինիչ գործոյն:

Դրետորի Կարեկացոյն:

ՄԵՐԱԾՈՒՅՈՒՆ
ըերար մարդա
սէր աստուած
բոլորից: յօրինող երեսութից
և աներեսութից: փրկօղ
և հաստատող:

Խնամօղ և խաղաղարար հօր
հզօր հոգի:
Հայցեմք բաղկատրած մաղ
թանաց, գոշմամբ: հեծու
թեան, յանդիման եղեալ
քեզ ահաւորիդ:

Ո' ատչեմք մեծաւ դողու
թիւ սաստիկ երկեղիւ մա-

տութնել: նախ զբանականս
զայս պատարագ քում ան
զննին զօրութեղ:

Իբր աթոռակցի փառակցի
և արարչակցի, հայրենի ան
կապուտ պատոյդ:

Աւ քննողի ծածկութե խո
րոց խորհրդոց ամենակառը
կամաց հօրդ էմմանութելի:

զքեզ առարողի, վիրէչի և կեն
դանատուի և արարչի ամի:

՚ի ձեռն քն ծանուցաւ մեզ
երբեակ անձնաւորութիւն
միասնական ածութեղ:

յորոց մի և դու ձանաչիս
անհաս: Քեւ և ՚ի ձեռն քոյ
առաջինքն նահապետական
տոհմին շառաւիղք՝ տեսա

նօղք անուանակոչելք զան
ցելան և զգալոցսն՝ զեղելսն
և զոչ գոյացեալսն, անրա

տերաբր բարբառով բա
նի վերապատմեցին:

՚ոգի այ քարոզէալ զքեզ
մովսէսի: Ար ՚ի գնալն քոյ
՚ի վերայ ջրոցն անպարա
գեր զօրութիւն, ահեղը ըը
զարկութիւ տածողականաւ
թեապարսիակ պաշտպանօ
հօրէն

զօրէն գթասիրեալ ՚ի ծը
նունդս նորոգս, զաւազանին
խորհուրդ ծա
նուցեր:

Յօր կերպարան օրինակու-
թե՝ նախ քան զկառուցա-
նել զշշդդ մածուած վերջ
նում վարագուրիդ՝ յօրինե-
ցեր կարօղ տիրապէս զբո-
վանդոկ բնուխ ամենից բը-
նակից բոլորից գոյից ամ է
ից յանէից: ՚Ի և առեղծա-
նին ՚ի նորոգուի յարուե-
ամ եղեալքս առ ՚ի քէն՝
յայնմ ժամանակի որէ օր
վերջն այսր կենցաղի, և օր
առաջին երկրին կենդա-
նեացր ՚Ի ք հնազանդեց-
միութ կամացն ոռն և հօրն
իւրում, աղջակիցն քո, էա
կիցն հօր՝ անդրանիկն որդի՝
մերովս կերպիւ ողքեղ աւե-
տարանեց ծշմարիտ ած հւա-
սար և համագոյ հօր հզօրի.
և զառ ՚ի քեղ հայհոյու-
թին՝ անքաւելի քարոզեց.
և իբր զածամարտիցն զքոյ
հետելոյն չարաբանական
բերանա կարկեաց և զիւրն

շնորհեց արդարն և անարս
տրն տպոին ամի որ վն մեղաց
մերոց մատնեցաւ և յա-
րեաւ վն զմեց արդարա
ցուցանելոյ: մա փառք ՚ի
ձեռն քոյ և քեղ բարե-
բանութիւն ընդ հօր ամե-
նակալի յաւիտեանս
յաւիտենից.
Վմէն:

Դարձեալ կրկնեցից ՚ի նոյն կարդ ը-
սի, մինչեւ վստահութե վերահայեցո
ւուե լուսոյ հրաշապէս յօրմնեսցի:
Վզգեալ աւետարանել մերսոմն կըր
կն զնալաշղութիւն:

Պ Ե Ա Ա Ր Կ Ա
շերսեմք արտասուա-
լից հառաջմիք
յամ անձնէ ըզ
փառաւորել արարչութիդ՝
անեղծ և անլասեղծ անժա
մանակ հոգւոյդ գթածի.
որ բարեխօսդ ես վն մեր
յանմուունչ հեծութիւնս՝
առ ողորմածդ հայր՝ որ
զնբուն պահես, և զմե-
լուցեալս մաքըես, և տա
ձարս

Տարս կաղմես կենդանի և
կեցուցիչ կամաց բարձրեա
լըդ հօր : Առդ՝ ազատեա ըզ
մեզ յամ անմաքուր գոր-
ծոց՝ ոչ է հաճոյ քումդ բնա
կուեն : Եւ մի՛ շիցին առ ՚ի
մէնջ լուսոյդ շնորհաց փայլ
մունք՝ ի տեսականացս աշաց
իմաստից վն զի զքեզ ուսաք
միանալ՝ ի մեզ ՚ի ձեռն աղօ-
թից և ընտիր վարուց խըն-
կելըց : Եւ քանզի մինդ յեր
լորդութեա պատարագի .
և միւսդ ընդունի : Հաճել
Ը մեզ հաշոտարար արեմբ
անդրանկի իւրոյ : Խակ դու-
ընկացիս զմեր պաղատանա
և յարդարեսցես զմեզ օ
թեանց պատուականս ամ
պատրաստութեամբ՝ ՚ի վյե
լումն ձաշակման երկնաւոր
գառինդ : Առանց պատժոց
դատապարտուե ընդունիլ
զայս անմահացուցիչ մանա
նայս կենաց նորոյ փրկուեն :
Եւ հալեսցի՝ ՚ի հրցյա յայս
մանէ՝ գայթակղուիս մեր՝
ող մարդարէին կենդանա
խարոյկ կայծակմամբն ՚ի ձե-

ուըն ունելեցն մատուցման :
Օի յամի քոյդ քարոզեացի
գթուի : որպէս որդւովդ այ
հօր քաղցրութի : Ու զա-
նառակ որդին մերձեցոյց ՚ի
հայրենի ժառանգութին : և
զպունիկս յառաջեցոյց յերկ
նային աբբայութիւնն ար-
դարոցն երանուեն : Ու յուր
այն և ես մի եմ ՚ի նոցա-
նէ : և զիս ընկալ ընդ նո-
սին իբր մարդասիրութեան
կարօտել մեծի : Օ շնորհօք
քո՞ ապրեալս զարեամբ քի
ստացեալս : Օի յայսմ ամի
յամում ծանիցի քո՞ մարդա-
սիրութիւնդ ընդ հօր փա-
ռաւորել համապատուաբար
՚ի մի կամս և ՚ի մի իշխանու
թիւն գովութեան :

՚ի Զայս :

Օի քոյ է գթութի և կա-
րողութի և մարդասիրու-
թի զօրութի և փառք յա-
փառեանս յաւիտից Ումէն :

Ապա յարուցեալ դայ առ ընծայա-
րան սեղանոյն : Առ որ մատուցանէ
նախասարկաւագն զնշարն :

Օ որ

Օ՞ր առեալ Պահանայն դնէ ՚ի
մազմայն ասելով:

Յիշատակ տեառն մերոյ
յի քի:

Որ բաղմեալ հանգչի յան
արուեատ աթոռ զմահ խա
չի յանձն է առ վասն ազգի
մարդկան օրհնեցէք գովիւ
ցէք և բարձր արարէք ըզ
նա յաւիտեան:

Եւ առեալ զդիմին՝ արկանէ խաչա
նիւ սկին ասելով:

Յաղագս յիշատակի փրկա
գործ տնօրինութե տն այ
և փրկչին մերոյ յի քի:

Որ ՚ի կողահոս արեան աղ
բերէն նորոգեցն արարածք
և անմահացան օրհնեցէք
գովիւցէք և բարձր արարէք
զնա յաւիտեան:

Եւ ասացէ զաղօթս ՚ի ծածուկ
Յովհաննու Ասկերերանին:

Տի առ առ առ առ առ
Տ ած մեր որ զերկնա
ւոր հացդ զերն մեր
յն քս զկերակուրդ ամ
աշխարհի առաքեցէք փըր-

կիչ և կեցուցիչ և բարե
րար օրհնել և սրբել ըզ
մեզ ինքնին դու տը օրհնեա
և այժմ զառաջադրութիւ
զայս: Ինկալ զսա յերկնա
յին քո սեղանի:

Յիշեա ողղ բարերար և մար
դասէր զմատուցօղս և վս
որոց մատուցանի:

Եւ զմեզ անդատապարտ
պահեա ՚ի քահանայագոր
ծութի ածային խորհրդոց
քոց: Օ ի ոք և փառաւոր
է ամենապատիւ մեծ վա
յելքութի փառացդ հօր և
որդւոյ և հոգւցդ սրբոյ
այժմ և ՚:

Եւ սքոլեսցէ ասելով Ոաշմո զը:

Տ թագաւ: Հանտա:
Վմբարձան: ՚ի ձայնէ:

Աքանչելի: Հան քում:

Եւ խաչակնքեսցէ երեցս ասելով:

Հոգին ոք եկեսցէ ՚ի քեզ
և զօրութի բարձրելոյն հո-
վանի լիցի ՚ի վերայ քոյ:

Եւ արկանէ զխունին ասելով:

Խունկ մատուցանեմ առա

ջե

Ֆ բոյքն բուրռամ հոգեսո
րաեան : Օնկալ 'ի սբ յերկ
նային յիմանալի քո մա
ռու չարանդ 'ի հոտ անու
շոյ առաքեա առ մեղ փո
խար զշնորհս և զպարգես
հոգւոյդ սբյ . և քեզ մա
տուցանեմք զիառս ը հօր
և ը հոգւոյդ սբյ այժ" :

Եւ ապա ինկելով 'ի մէջ եկեղեց
ւոյն իջանէ հանդերձ սարկաւագո
բըն և եւել 'ի փեր երիցս երկրպա
գեսէ զեղանն . Եւ նախասարկա
ւագին 'ի մէջ եկեղեցւոյ կորոլ
ձայնեսցէ :

(Օ)րհնեա տէր :

Եւ քահանայն 'ի ձայն ասասցէ :

Qրհնեալ թագաւո
րութիւն հօր և որ
դոյ և հոգւոյն սբյ
այժմ և" :

Եւ սկսամին դպիրքն ժամամուտ ըն
պատշաճի տուուրն : Եւ յաւարախն
ձայնեսցէ նախասարկաւագն : Եւ եւ
իստաղըւե զոր աղաւեսցուք ըն :

(Օ)րհնեա տր :

Եւ քահանայն ասասցէ :

(Օ)րհնուի և փառք հօր և"

Խա զաղութիւն ամենեցուն :
Դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քո" :
Արկ" Վատուծոյ երկիրպա" :
Դպ" Վուաջի քո տէր :
Եւ քահանայն ասասցէ 'ի Ձայն :
առ հոյք սցաթեց

Տած մեր՝ որոյ կարո
զութիւն անքննին է . և
փառքդ անհասանելին :
Արոյ ողորմութիւն անչափ է .
և զթութիւն անբաւ :
Դու ըստ առաստ մարդա
միրութեանդ քում : Նա
յեաց 'ի ժողովուրդս քո
և 'ի տաճարս այս սբ : Եւ
արա ընդ մեզ և ընդ աղօ-
թակիցս մեր՝ առատապէս
զողորմութիւն քո և զգը-
թութիւն : Օ ի քեզ վայէ
լի փառք իշխանութիւն և
պատիւ այժմ և միշտ և
յաւիտեանս յա" :

Եւ սկսամին աստ դպիրքն ատղմու
շարական ըն պատշաճին :

Եւ միւս նորս երդեն , Քահանայն
ասասցէ զաղօթս 'ի ծածուկ :

առ հոյք սցաթեց

Տած մեր կեցն զժողո-
վուրդս քուկ օրհնեա
զժա

զժառանգութիւնս քո՞ւ ըզ
լըրումն եկեղեցւոյ քո՞ւ պա
հեա սրբեա զառսա որք ող
ջունեցին սիրով զմայելը ունի
տան քոյ ։ Դու զմեզ փա
ռաւորեա ածային զօրու
քով և մի՛ թողուր զյու
սացեալսս ՚ի քեզ ։
Օ ի քո՞ւ է կարողութիւն և
զօրութիւն և փառք յաւի ։

Խաղաղութեա ամենեցուն

Ար հասարակաց զայս և
միաձայն մեզ ամենեցուն
ուսուցեր աղօթելու և զեր
կուց և զերից միաձայնելոց
յանուն քո՞ւ զինդղուածս
պարզեել խոստացար ։
Դու և այժմ զժառայից
քոց զինդղուածս առ ՚ի
յօգուտն կատարեա ։

Ը նորհելով մեզ յայսմ յա
վիտենիս զգիտութիւնում զ
Ճշմարտութե ։ Առ ՚ի հան
գերձեալն զկեանս յաւի
տենականս պարզեելով ։
Օ ի բարերար և մարդա
սէր ես ած ։ և քեզ վայելի
փառք իշմ ։

Եւ ՚ի մառք տալն դպրոց երկեր
ողագցեն պոածի բեմին ամենեքեան
Եւ քահանայն երկրապագելու նոյն
նոյն տասոցէ զաղօթս ՚ի ծածու ։

Տ ած մեր որ կուց
ցեր յերկինս զդաս
և զզինուորութիւնս հրեշ
տակաց և հրեշտակապետոց
՚ի սպասաւորութիւն փա
ռաց քոց ։ Արա այժմ ընդ
մուտս մեր մտանել և նբց
հրեշտակաց և լինիլ պաշ
տօնակից մեզ և փառաբա
նակիցքում բարերարուեղ ։
՚ի Զայն ։
Օ ի քո՞ւ է կարողութիւն և
զօրութիւն և փառք յաւիտե ։
Ամէն ։

Եւ համբուրեսցեն զսեղանն և սար
կաւագունքն գոչեսցեն ։

Պրօմիսումէ ։
Եւ սարկաւագաց մի ոմն բարձրա
ցուցանէ զաւետարանն ուր ։

Եւ դպիրըն և խորհրդոյ աւուրն
երդեն զերեբ սրբեանն ։

**Այս ած սբ և հզօր սբ և ան
մահ որ խաչեցար և այլն ։**

Եւ բահանայն զոյտ սմին ասասցէ :

1) **Семенъ**

նոյ մեղաւորացս զերեք սրբ
բեան օրհնութիւն : և պաշ
հեա զմեզ քոյին քաղցրու
թեամբդ . թող մեզ զամ
յանցանս մեր զկամայ և
զակամայ : Արբեա զհոգի
զմիտոս և զմարմիննա մեր . և
չորհեա ՚ի սրբութե պաշ
տել զքեզ զամ աւուրս
կենաց մերոց : Տարեխօսու
թեամբ սրբուհւոյ ածած
նին և ամ սրց բոց որբ
յաւիտենից քեզ բարեհա
ձոյացան : Օ ի սր ես արած
մեր . և քեզ վայելէ փառք
իշխանութիւն և պատիւ այժմ
և միշտ և յաւիս :

Եւ ՚ի կատարիլ երեք սրբենոյն և
աղօթիցն սարկառակն քարողէ :

Եւ ևս խաղաղութեն :
Այս խաղաղութեամ աշ :

Եւա քահանայն բազկանարան ասաւ
ցէ զաղօթս ՚ի ժամանելու

ՏԵՐԱԾ ԱՆԴ զբաղկատուա
լած զաղացանս ծառայից
քոց վեր ընկալցիս և ողոր
մեսցիս ըստ մեծի ողորմու-

թե քում: Օգթութի քո
առաքեա 'ի վերայ մեր և
ամ ժողովրդեանս՝ որք ա-
կըն ունին առ 'ի քէն ա-
ռատ ողորմութեանդ:

Արկաւագն ձայնեսցէ:

(Օրհնեա տէր:

Եւ քահնայն ասասցէ 'ի ձայն:

Օի ողորմած և մարդասէր
ես ած զոլով և քեզ վա":

(Ետ այսորիկ՝ երկրպագէ սեղանոյն
քահանայն, և եկեալբաղմի յաստիճա-
նըն. և սկսանին դպիրքն սազմոս ը-
խորհրդոյ առութն:

Եւ ընթերցցին զդիրս մարդարէտ
կանս և զառաքելականս:

Եւ զկնի ոլէլուիայ, ը ցուցանելց
ընթերցուածոյն. և յաւարտմանն:
Արկաւագն ձայնեսցէ:

(Օթի:

Վահանայն դարձի և խոշոկնքես-
ցէ 'ի մը ժողովրդեանն ասելով:
Խաղաղութի ամենեցուն:

Դպիրքն:

Եւ ընդ հոգւոյ քում:
Արկաւագն:

Երկիւղածութեամբ:
Հուարուք:

16

Արկաւագն:

Արբոյ Վաւարանիս Աւ
ըստ Սատթեոսի:
Դպիրքն:

Փառք քեզ տը ած մեր:
Արկաւագն:

Պրօսիումէ:

Դպիրքն:

Մակ Վատրւած:

Եւ Արկաւագն Բնժերցցի: Օս-
ւետարանն Առլբ. Եւ յաւարտմանն
ասասցեն Վամենեքեան:

Փառք քեզ տը ած մեր:
Եւ ապա ասեն զնիկիական դաւա-
նութիւնն 'ի լման
առ ովերցութե

Ը. Ե. Տ. Մ. Վ. Ի.
մի ած հայր ամենա
կալ, յարարիչն երկնի
և երկրի երեւելեաց և ա-
ներեւութից:

Եւ 'ի մի տը յն քն յոր-
դին այ, ծնեալն յնյ հօրէ
միածին, այսինքն յէռութէ
հօր:

Վճ յայ՝ լսյ 'ի լուսոյ՝ ած
Ճմարիտ՝ յայ Ճմարտէ ծը-
նունդ և ոչ արարած:

Եւն ինքն 'ի բնութէ հօր
որով

որով ամ ինչ եղեւ յերկի
նըս և 'ի վերայ երկիցի, ե
րեւլիք և աներեւոյթք :

Աբ յաղագս մեր մարդկան
և վն մերոյ փրկուեն իջեալ
յերկնից մարմնացաւ մար
դացաւ ծնաւ կատարելա
պէս 'ի մարիամայ սրբոյ
կուսէն հոգւովն սրբով :
Արով էառ մարմնն հոգի
և մրտ և զամ որ ինչ է 'ի
մարդ, ճշմարտապէս և ոչ
կարծեօք :

Դարձարեալ խաչեալ թա
ղեալ, յերրորդ աւուր յա
րուցեալ, ելեալ 'ի յերկի
նըս նովին մարմնովն՝ նստաւ
ընդ աջմէ հօր :

Դարցէ նովին մարմնովն
և փառօք հօր 'ի դատել
զկենդանիս և զմեռեալս :
Արց թագաւորութեանն

ոչ գոյ վաղձան :

Հաւատամք և 'ի նր հոգին
յանեղն և 'ի կատարեալն :

Աբ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի
մարդարէս և յաւետարնս :

Աբ էջն 'ի յորդանան քա
րողեաց զառաքեալն և բը

նակեցաւ 'ի առւրբան :
Հաւատամք և 'ի մի միայն
ընդ հանրական և առաքե
լական եկեղեցի :

Դ մի մկրտուի, յապաշխա
րութիւն, 'ի քաւուի, և 'ի
թողութիւն մեղաց :

Դ յարութիւն մեռելոց :

Դ դատաստանն յաւիտե
նից : Հոգւոց և մարմնոց
յարքայութիւն երկնից, և
'ի կեանսն յաւիտենականս :

Խակ որք ասենն էր երբեմ
յորժամ ոչ էր որդին կամ
էր երբեմ յորժամ ոչ էր
ոք հոգին կամ թէ յոչէի
ցեղէն, կամ յայլմէ եռութէ
ասեն լինիլ զորդին այ . և
կամ զնք հոգին և թէ փո
փոխելիք են կամ այլայլ
լիք, զայնպիսիսն նզովէ կա
թուղիկէ և առաքելական
ոք եկեղեցի :

Դ ուսաւորչն ասացել :
Խակ մեք փառաւորեացուք
որ յառաջ քան զյաւիտեա
նըս երկիրպագանելով նրյ
երրորդութեանն և մի ած
ութեանն հօր և որդւոյ և

Հոգւոյն սբյ այժմ և":
Արկաւագն քարողէ ՚ի ձայն:
Եւ ևս խաղաղութե զոր:
Դպիրը որ ողորմեա:
Եւ ևս հաւատով աղա":
Մինչնորդ առ աղորմութե,
ց զաղօթն ՚ի ծածուկ:
ՏԵՐ մեր և փրկիչ յն քն
որ մեծդ ես ողորմութե,
և առատ պարզեօք բարե
բարուե քոյ: Ար դու քոյին
կամաւ ՚ի ժամոյս յայսմիկ
համբերեցեր չարչարանաց
խաչի և մահու յաղագս
մեղաց մերոց: Եւ պարզե
եցեր առատապէս զպար
դես հոգւոյդ սբյ երանե
լի առաքելոցն: Հաղորդս
արա և զմեզ տր աղաշեմք
զքեզ ածային պարզեացդ:
թողուե մեղաց՝ և ընդու
նելութե հոգւոյդ սբյ:
՚ի Զայն:
Ո՞ղ զի արժանաւորք եղի
ցուք գոհութ փառաւորել
զքեզ ը հօր և սբ հոգ":
Խոշաղութե ամենեցուն
Խաղաղութե քով քն փր
կիչ մեր՝ որ ՚ի վեր է քան

զամ միտս և զբանս: Միրացն
զմեզ և աներկիւղ պահեա
յամ չարէ: հաւասարեա
զմեզ ը չշմարիտ երկրպա
գուս քո՝ որք հոգւով և
չշմարտութ քեզ երկիրպա
գանեն: վն զի ամենանը
երրորդուեդ վայելէ փառք
իշխա":

ՕՐՀՆԵԱԼ տր մեր յն քն
Մմէն:

Արկաւագն:

ՕՐՀՆԵԱՎ տէր:

Քահանայն խաչակինք ՚ի վերայ ժո
ղովրդեանն ասելով ՚ի ձայն:

ՏԵՐ ած օ**ՐՀՆԵԱՋԷ** զամե":
Յետ այսորիկ՝ եթե եպիսկոպոս իցէ
՚ի բաց հանցե զեմիփորհնն:

ԱՐԿ Աղմու ասացէք տն:

Դպիրքն ասեն զսրասացութին ը
խորհրդոյ աւուրն:

ԱՐԿ ԱՌ ոք յերախայից:

Դպ Ապրմին տրունական:
Եւ դան ինկարկելով ՚ի պր
խորհրդուրդն:

ԱՐԿ Յարեւու եհար զիսո":

Դպ Եւ ցնծա նա ուղ հըս":

Եւ ապա եղանակեսցեն:

ԱՐՔ զքրովէիցն:

Մմէն

Աղա Աստիտագացն վերտիւթեցն ոբխացն
հացն և անտառն ըն բաժանն է ոք ու
շահն : Եւ մինչ հույս երգին ունանացն իս
նարհեցն առաջի որբաց ուղանոց և եւր
հորտիար աղօնեցն է ծածուէ

ԱՌ ոք արժանի է յըմբանե
լոցս մարմնաւոր ախտիւք և
ցանկութ մատչիլ ՚ի սեղան
քոն կամ սպասաւորել ար
քունական փառաց քոց :

Վանզի պաշտել զքեղ մեծ
և ահաւոր երկնաւոր զօ^ւ
րութեցդ իսկ է : Աակայն
վս անչափարերարուե քոյ
անպարազրելի բանդ հօր
եղեր մարդ և քահանայա
պետ մեր երևեցար : Եւ
իբր տէր ամենեցուն այսմ
սպասաւորուե և անարիւն
զենման զքահանայութիւն
աւանդեցեր մեզ :

Ա զ զի դու ես տր ած մեր
որ տիրես երկնաւորաց և
երկրաւորաց : Որ ՚ի վր քե
րօքէական աթոռոյ բազ
միս սերօքէից տր և թուգա
ւոր իսրայէլի : Որ միայն ոք
ես և ՚ի սբս հանգուց ալ :

Աշաւմ զքեղ միայն բա

բերար և Տեշտալուր ։ Նա
յեա յիս ՚ի մեղուցեալ և
յանայիտան ծառայս քոն :

Եւ արբեա զհոգր և զմի
տըս իմ յամ պղծութենէ
չարին : Եւ բաւականացն
զիս զօրութք ոք հոգւոյդ
որ զգեցեալ եմ զքահա
նայական շնորհ, կալ ա
ռաջի սրբոյ սեղանոյս և
քահանայագործել զքոն ա
նարաւ մարմինդ և զպատ
ւական արիւնդ : Վեզ իսո
նարհեցուցեալ զպարանո
ցըս իմ, մաղթեմ, մի՛ դար
ձուցաներ զերեսս քոն յի
նէն և մի՛ մերժեր զիս ՚ի
ծառայից քոց : Ա ՅԼ ար
ժանի արա մատուցանել
քեղ զընծայս զայս յինէն
՚ի մեղութեալ և յանար
ժան ծառայէս քումմէ :

Ա զ զի դու ես որ մատու
ցանես և մատչիս և ըու^ւ
նիս, և տաս քոն ած մեր :

Եւ քեղ փառս մատուցա
նեմք հանդերձ անըսկիզ
բըն քոն հարբդ և ամենա
սուրբ և բարերար հոգ
ւովդ

Հովկ : այժմ և միշտ
և յաւի":

Եւ ընծայքն վերպերին ՚ի սեղանն
Եւ քահանայն խնկեսցէ և լուսցէ
զմատունսն ասելով:

Լուսցից սրբութ զձեռ":
Ասրկաւագն:

Եւ ևս խաղաղուե զոր ա":
Եւ ևս հաւատով ևսրբ":

Ոչիչ նոքա քարողեն . Քահանայն
բազկտրած աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ:
աւ հայր ան աշխրիսց

Ա. Ի. Վ. Ա. Տ. Ը. Ծ.
զօրութեց և արա-
րիչ ամ լինելուեց:
Ար յանեռութենէ
զբնաւս ՚ի ցուցակութի-

ածեալ գոյացուցեր: Ար
և զմերս զհողեղէն բնու-
թիւնս պատուեալ մարդա-
սիրապէս: Այսպիսի ահա-
ւոր և անպատում խորհր-
դոյ կարգեցեր սպասաւո-
րըս: Դաւ տէր՝ որում պա-
տարագեմք զպատարագիսս
ընկալ առ ՚ի մէջ զառա-
ջադրութիւնս զայս, և ա-
ւարտեալ շաս ՚ի խորհրդա-

կանութիւն մարմնոյ և ա-
րեան միածնի քոյ . դեղ-
թողութեան մեղաց պար-
գևեա ճաշակողացս զհացս
զայս և զբաժակս:

՚ի ջայն:

Ծնորհօք և մարդասիրու-
թեամբ տն մերոյ և փըրկ-
չին յնի քոնի: Ընդ որում
քեզ հօր միանգամայն և
հոգւոյդ սրբոյ վայելէ
փառք իշխան":

Խաղաղութի ամենեցուն:
Դպ Եւ ընդ հոգւոյդ քոն"
Արկ Վասուծոյ երկիլ պա":
Դպ Վուածի քո տէր:
Արկ Աղջյն տուք միմեա":
Դպ Քս ՚ի մէջ մեր յայ":
Եւ համբուրեն զեղանն և զմիմե-
նըս. և սարկաւագն ձայնեսցէ:

Վէիւ կացցուք երկիւ":
Դպ Վո քեզ աստղւած:
Արկ Պատարագ քոն մատ":
Դպ Աղորմութի և խաղա":
Քահանայն դարձի և խաւկնքե-
ցէ և ասասցէ ՚ի ձայն:

Ծնորհք, սէր և ածային
սրբարար զօրութիւն հօր և
որդւոյ և հոգւոյն ուց:
Եղիշե

Եղեցի ընդ ձեզ ընդ ա-
մենեսեան :

Դու Ամէն և ը հոգւոյդ քո՞ :

Արէ Օքրունս զդրունս :

Դու Ամիմք առ քեզ տր:

Արէ Եւ գոհացարուք :

Դու Արժան և իրաւ :

Ամէն նոքա երգեն Քահանայն ձեռ
նամած աղօթեսցէ ՚ի ծածուկ :

Արժան է առուղապէս և
իրաւ ամենայորդոր փու-
թով միշտ երկիրպագանե-
լով փառաւորել զքեզ
հայր ամենակալ : Աբ քո
մին անզննելի և արարչա-
կից բանիւդ զանիծիցն բար
ձեր զկրծիմն : Առ ժո-
ղովուրդ ինքեան առեալ
զեկեղեցի սեփհականեաց
զհաւասացեալս ՚ի քեզ :

Եւ զննելի բնութեամբ
ըստ ՚ի կուսէն տրնտետու-
թեան հաճեցաւ բնակիլ
՚ի մեզ : Եւ նորագործ առա-
ւածապէս ձարտարապէ-
տեալ զերկերս երկին ա-
րար : Ա ասն զի որում ոչն
հանդուրժեին առաջի կալ
զուարթնոցն չոկք՝

զարհուրեալք ՚ի փայլակ-
նացայտ և յանմատոյց ըռ-
տոյ ածութեանդ : Եղեալ
այդպիսիդ մարդ՝ յաղագս
մերոյ փրկութեան ը-
նորհեաց մեզ ընդ
երկնայինսն պա-
րել զնոգե-
զէն պարս
՚ի Զայն :

Եւ ընդ սերօթէան և ընդ
քերօթէան միաձայն սրբա-
սացութեամբ յօրինել նը-
ւագս և համարձակապէս
գոչելով աղաղակել
ընդ նոսին և
ասել :

Դպրէն :

Աբ Աբ Տը զօրու-
թեանց լի են երկինք և
երկիր փառօք քոյ օր՞ :

Ամէն նոքա երգեն Քահանայն բազ
կատարած տառոց ՚ի ծածուկ :

Աբ սբ սբ ես Ճմար-
տապէս և ամենապէ և ով
օք պանծացի բովանդա-
կել բանիւ զքո՞ ՚ի մեզ
զանբաւ բարեգորովութե-
զեղմունս : Աբ և անդէն
իսկ

իսկ 'ի նախնումն զանկեալն
ընդ մեղօք զանազան ե-
ղանակօք՝ խնամեալ սկո-
փեցեր : Արդարէիւք,
օրինացն արշուք, քահա-
նայուք, և ըստուերակերպ
երնջուցն մատուցմամբ :

Իսկ 'ի վաղձան աւուրցու-
այսոցիկ՝ զբովանդակ իսկ
զպարտեաց մերոց խղեալ
զդատակնիք : Խոտուք մեզ
զորդիդ քն միածին, պար-
տապան և պարտս : զենու-
մբն և օծեալ, գառն և
երկնաւոր հաց . քահանա
յալետ և պատարագ :

Ա առն զի ինքդ է բաշ-
խող, և նոյն ինքդ բաշխի
'ի միջի մերում միշտ ան-
ծախտալիս :

Ա ա զի եղեալ հաւաս-
տեաւ և առանց ցնորից
մարդ, և անշփոթ միաւո-
րութեամբ մարմնացեալ
յածածնէն և 'ի ոք կու-
մէն մարիամայ :

Դ անապտրհորդեսոց ընդ-
ամ կիրս մարդկային կեն-
ցաղոյս առանց մեղաց :

Եր յաշխարհակեցոյցն և
ասիթն փրկութեան մ-
րոյ՝ եկեալ կամաւ 'ի խաչ:
Վուեալ զհացն՝ 'ի սուրբ
յածային՝ յանմահ՝ յանա-
րատ՝ և յարարչագործ՝ 'ի
ձեռս իւր, օրհնեաց՝ գո-
հացաւ՝ երեկ՝ և ետ իւ-
րոց ընտրեալ սուրբ և
բազմեալ աշակեր
տացն ասելով:
'ի Զայն :

Առելք Արելք Այսէ ՄԱՐ
ՄԻՒՆ, ԻՄ՝ որ վո ձեր և
բազմաց բաշխի 'ի քաւուի
և 'ի թողութի մեղաց:
'ի ծածուկ:

Կոյնպէս և զբաժակն ա-
ռեալ. (Օրհնեաց՝ գոհա-
ցաւ՝ էարբ՝ և ետ իւրոց
ընտրեալ նը և բազմեալ
աշակերտացն ասելով:

Արբէք 'ի ամանէ
Ամենեքեան. Այսէ
ԾՐԹԻՆ, ԻՄ՝ նորոյ ուխ
տի, որ յաղագս ձեր և
բազմաց հեղանի 'ի քաւուի
և 'ի թողութի մեղաց:
'ի

“ Հայոց առ հայութիւնի պահ
• Ի ծածուկ:

Եւ զայն միշտ իւր յիշա-
տակ առնելով պատուիրան
աւանդեաց մեղ բարերար
որդիդ քն միածին: Եւ ի-
ջեալ ’ի տառին, վայրս մա-
հու մարմնովն՝ զոր ’ի մեր
մէս ընկալաւ յազգակցուե:
Եւ զնիգս գժոխոցն աղար-
տեալ հզօրեղապէս:
Բ զքեզ միայն ծանոյց մեղ
ձշմարիտ ած՝ զածդ կեն
դանեաց և մեռելոց:
Եւ առնու Օքնծայսն ’ի ձեռն
Եւ ասացէ ’ի ծածուկ:
Եւ արդ մեք որ՝ ը այսմ
հրամանատրութե յառաջ
բերեալ զայս խորհուրդ
փրկական մարմնոյ և արեան
միածնի քոյ:
Յեշեմք զգորա որ վս մեր
զերկագործ չարչարանան:
Բ զկենսատու խաչելուին:
Օերեք օրեայ թաղումն:
Օերանելի յարութիւնն:
Օ ածապս համբարձումն:
Բ զնատիլն ը աջմէ քո՞ հայր
Օ ահաւոր և զփառաւո-
րեալ զմիւսանգամ

գալուստն խոստու
վանիմք և օրէ
նեմք :

շընծայսն սակաւ ինչ բարձր
ցեալ մատու սցէ առ հայրէ
դիցէ ՚ի մերայ որդյ սեղան
հայր սեղու ՚ի ձայն :

զբոյս ՚ի քբոյնց
ուուցանեմք ըստ առ
լադագս ամենեցուն

արեան միածնի քոյ տն մե
րոյ և փրկչին յի քի որում
վայելէ փառք էշ՝
՚ Չայն:

Խաղաղուի ամենե՛:

Դպ Եւ ը հոգւոյդ քում:
Արկ Վասուծոյ երկիրպա՛:

Դպ Վուաջի քոյ տէր:

Ոմնչ նոքա երդեն՝ Քահանայն խո
նարհեալ երկրպագցէ սեղանոյն և

ասասացէ՝
Երկիրպագանեմք՝ և ա
զաքեմք՝ և խնդրեմք՝ ի քէն
բարերար ած : Վուաքեա
՚ ի մեզ և յառաջի եղեալ
ընծայս այս՝ զմշտնջենա
ւորակից քոն և զէակից ու
հոգիդ:

Դպ Որդի այ որ պատա՛:
Եւ կացեալ սարկաւոդն առ ընթեր
քահանային երկիւղիւ և դողութք
մեծաւ : Եւ ասասցէ ՚ ի ցած Վուա
օրհնեա որ : Եւ Քահանայն խաչա
կընքեսցէ զընծայյն ասելով ՚ ծա-

ծուկ:

Ապա ասասացէ ՚ ի Չայն:
Ապ զի Եղիցի սա ամենե
ցուն մեզ մերձեցելոցս
յանդատապարտութիւն

րոյ և փրկչին յիսուսի քրիս-
տոսի :

Որով զհացս օրհնեալ մար
մին Ճմարտապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:

Որով զհացս օրհնեալ մար
մին Ճմարտապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:

Եւ զբաժակս օրհնեալ ա
րիւն ստուգապէս արասցես
տն մերոյ և փրկչին յի քի:

Որով զհացս և զգինիս օրհ
նեալ մարմին և արիւն
Ճմարտապէս արասցես տն
մերոյ և փրկչին յի քի փո
խարկելով հոգւովդ քով
սրբով:

Երես կրկնեսցէ :

Եպա ասասացէ ՚ ի Չայն:
Ապ զի Եղիցի սա ամենե
ցուն մեզ մերձեցելոցս
յանդատապարտութիւն
24 ՚

՚ի քաւութիւն և ՚ի թո
ղութիւն մեղաց :

Եւ բահանայն այսուհետեւ ոչ բարձ
րագոյն քան զընծայսն զձեռան իւր
տարածեալ, այլ խնարհագոյնն Եւ
զաշն ՚ի նոյն յառեալ աղօթեսցէ ՚ի
ծածուկ : Առ հայր

Սովաւ չնորհեան զսէր ըզ
հաստատուի և զղծալի ըզ
խաղաղուի ամ աշխարհի :

Այս եկեղեցւոյ և ամ ուղ
ղափառ եպիսկոպոսաց :

Քահանայից : Աարկաւա
գաց : Խագաւորաց : ԱՀ
խարհի : Խշխանաց : Ճողո
վըրդոց : Ճանապարհորդե
լոց : Խաւելոց : Խապելոց :

Վ տանգելոց : ԱՇխատե
լոց : Եւ որք ՚ի պատերազ
մունս բարբարոսաց : Աո
վաւ և օդոց չնորհեան ըզ
բարեխառնուի . և անդոց
զպողաբերութի : Եւ ախ
տացելոց ՚ի պէսպէս ցաւս՝
փութապէս զառողջուի :

Սովաւ հանգո՛ զամենեսեն
յառաջագոյն ՚ի քրիստոս
զննջեցեալն :

Բ զնախահարս :

Ո զհայրապետս :

Ո զմարգարէս :

Ո առաքեալս :

Ո վկայեալս :

Ո եպիսկոպոսունս :

Ո էրիցունս :

Ո սարկաւագունս :

Եւ զբնաւ ուխտ եկեղե
ցւոյ քրոյ սրբոյ : Եւ զամե
նեսեան յաշխարհական կար
գէ զարս և զկանայս հա
ւատով վախճանեալս :

՚ի Հայն :

Բնդորս և մեզ այց արաս
ցեսբարերար ած աղաչեմք :

Դպիբըն :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Քահանայն :

Վճածնին սրբոյ կուսին մա
րիամու : Եւ յովիտաննու
մէրտչին : Ստեփաննոսի նա
խավկային : Եւ ամ սրբոց
եղիցի միշտակ ՚ի սուրբ
պատարագս աղաչեմք :

Դպիբըն :

Յիշեա տէր և ողորմեա :

Աարկաւագն յաջակողմն սեղանոյն
Զեռնամած Աստու :

Առաքելոց սրց մարգա՞ :

Եւ մինչ նոքա երգեն զքարոզս
Քահանայն ասաացէ զաղօթս զի ՚ի
միասին աւարտեսցենս

Յիշեա տէր և ողորմեա,
և օրհնեա զնը կաթուղի
կէ և զառաքելական եկե
շէցի քն՝ Օոր փրկեցեր
պատառական արեամբ միած
նի քոյ, և ազատեցեր խա
չիւն սրբով : Ընորհեա սր
բա զանշարժ զիսաղաղուի :
Յիշեա տէր և ողորմեա,
և օրհնեա զամ ուղղափառ
եպիսկոպոսունս՝ որք ու
զիդ վարդապետութբ հա
մառօտեն ՚ի մեզ զքանն
ճշմարտութեան :

՚ի Զայն :

Եւս առաւել զեպիսկոպո
սապետն մեր, և զպատուա
կան հայրապետն ամ հայոց
զտր (այս անուն) չնորհեսցես
մեզ ընդ երկայն աւուրս
ուղիւլ վարդապետութբ:
Եւ դարձեալ սարկաւագն դայ ՚ի
տեղի իւր Եւ քարողեսցէ բարձր:
Պահութբ և փառաքը :
Ունչ նոքա քարողեն . Քահանայն
ասաացէ զաղօթս

աւայի ՚ի ծածուկ:

Յիշեա տէր և ողորմեա,
և օրհնեա զուխտաւորս և
զպատղաբերիս Եկեղեցւոյ
քում սրբոյ, և որք յիշեն
զաղքատս ողորմածու
թեամբ :

Եւ հատոն նց զպարտս նց
ըստ ընդաբոյս առատուե
քում հարիւրապատիկ աստ
և ՚ի հանդերձելումբ :

Յիշեա տէր և ողորմեա,
և գթա ՚ի հոգիս հանգու
ցելոցն : Հանգն զսոսա և
լուսաւորեան և դասաւո
րեա ընդ նբա քն յարքա
յութեանդ երկնից . և ար
ժանի արան ողորմութեան
քում :

Յիշեա տէր և զնոգի ծա
ռայիս քոյ . (այս անուն) . և
ողորմեա նմա ըստ մեծի ո
ղորմութեն քում, և հան
գոն' :

զ՞ այցելութեամբ ՚ի ըստ
երեսաց քոյ :

Եւ թէ կենդանի է
Փրկեա զնա յամ որոգայ
Թից հոգւոյ և մարմնոյ :
Յեշեա տէր և զայնոսիկ
որք յանձնեցին մեզ մի-
շատակել յաղօթս, զկեն-
դանիս և զհանգուցելս և
կառավարեա զկամս հայց
մանց նոցա և զմերս, ընդ
ուղղորդն և որ լին է փըր
կութեամբ :

Եւ վարձատրեա բոլորե-
ցունց զանանց և զերանե-
լի բարութիադ : Եւ զը-
տեալ զխորհուրդս մեր տա-
ճարացն յընդունակութի-
մարմնոյ և արեան միածնի
քոյ տն մերոյ և փրկչին մի-
քի . ընդ որում քեզ հօր
ամենակալի հանդերձ կեն-
դանարար և աղատիչ որ
հոգւովի, վայ :

Վահանայն դարձի և խաչակնքես-
ցէ և ասասցէ ՚ի ձայն :

Եւ եղիցի ողորմութի մե-
ծիս այ և փրկչիս մերոյ մի-
քի, ը ձեզ ը ամենեսենդ:

Եւ Վմէն և ը հոգւոյդ քո՞ :
Արև Վմէն և ևս խաղաղուե
զտր աղաչեսցուք :

Վմենայն սրբովք զորս մի-
շատակեցաք ևս առաւել :

Ա մատուցել սուրբ և :

Մինչ սարկածագն քարոշէ քահա-

նայն ասասցէ ՚ի ծածուկ:

Ա հմարտուե և հայր
ողորմուե՝ զոհմամբ
զքէն : Ար ՚ի վեր քան զե-
րանելի նահապետացն, ըն-
մեր պարտաւորելոցս առա-
ւել մեծարեցեր զընուի :
Ա զի նց ած կոչեցար,
իսկ մեզ հայր համեցար ան-
ւանիլ գթալով : Եւ այ-
ժըմ տը աղաչեմք զքէզ,
զայսպիսի առ ՚ի քէն զնո-
րոգ և զպատուական անուա-
նադրութես շնորհ : (Օր ը-
օրէ պայծառացուցել ծաղ
կեցն ՚ի մէջ եկեղեցւց
քում սրբոյ :

՚ի Զայն :

Եւ տուր մեզ համարձա-
կաձայն բարբառով բա-
նալ զբերանս մեր կարդալ
զքէզ երկնաւորդ հայր :

Եր

Երդել և ասել:

Եւ Դպիրքն Բազկատարած եղանա
կեսցեն:

Հայր մեր որ Երկինս ես:
Մինչ նոքա երդեն՝ Քահանայն
աղօթեսցէ 'ի ծածուկ:

Տ տէրանց ած աստու
ծոց թագաւոր յաւի
տէնական արարիչ ամ արա
րածոց հայր ան մերոյ մէքի:
Ո՞ի տար զմեղ 'ի փորձու
թիւն այլ փրկեա 'ի չարէ
և ապրեցն 'ի փորձութէ:
'ի Զայն:

Օ 'ի քոյ է արբայութիւն
և զօրութիւն և փառք յա
փառեանս ամէն:
Խաղաղութի ամենեցուն:
Դպիրքն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:
Ասրկաւագն:

Ասուծոյ Երկիրազես":
Դպիրքն:

Առաջի քո աէր:
Ասրկաւագն:

(Օրհնեամ տէր:
Քահանայն խոնարհեսցի և ամժա
շովորդն չըթեցի 'ի ծունկս

Եւ Քահանայն աղօթեսցէ

ԱՅ աղբիւրդ ես կենաց և
բղիսումն ողորմուե հոգիդ
նր : Աշորմեա ժողովը
դեանս . որք խոնարհեալ
Երկիր պագանեն ածութե
քում: Պահեա զսոսա ամ
բողջս տպաւորեա յոգւոջ
սոցա զձե մարմնոյ ցու
ցակի : Ո՞ւ 'ի ժառանգու
թիւն և 'ի վիճակ հան
դերձելոցդ բար
եաց :

'ի Զայն:

Բը իստոսիւ Յիսուսիւ տէ
րամբ մերով ընդ որում
քեզ հոգւոյդ սրբոյ և հօր
ամենակալի վայելէ փառք
իշխանութիւն և պա՛:

Եւ քահանայն աղցէ զուրբ հացն
'ի ձեռն Եւ Ասրկաւագն ձայնեսցէ
բարձր:

Պրօմիսումէ :

Եւ քահանայն բարձրացուցանէ ակ
ներեւ ամենացն ժողովրդեանն

Եւ ասացէ 'ի ձայն:

Դ Արբութիւն Արբոյ:
Դպիրքն Բարձր Զայնիւ:

Մ Զայն Աբ միայն Տը :

Վ-

մարմնոյ և յարենէ տն մե
լոյ և փրկչին յի քի :
Դաշտեսցուք սրբութք որ
Եղել' յերկնիւ բաշխի 'ի
միջի մերում :

Ա է Աւանք , Յոյս ,
Արութի , Քաւութի ,
Եւ Թողութիւն մեղաց :
Աղմոս ասացէք տն այ մե''
Աղմոս ասացէք Երկնաւոր
Թագաւորիս մերում ան
մահի , որ նատի 'ի կառու քե
րովէ ականս :

Սարիստէ Զայտեսց :

Աղմոս ասացէք տեառն
այ մերում :

Եւ Դուրսն Եղանակեսց :

Ք պատարագեալ :
Ո մնչ նոքա երդեն , Քահանայն առ
ցէ զլարմինն ի ձեռն : Եւ համբու
րեսցէ Մբասաւոք Մուլզ :
Օ որ (Օրհնութի , կամ զոր
Գոհութի 'ի վերայ . Հա
ցիս Եւ բաժակիս ասաս
ցուք :

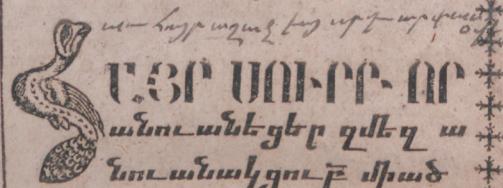
Ա յլ յս զքեզ միայն օրհ
նեմք հանդերձ Հարբ և
ամենասբ Հոգւովդ այ' :
Դարձեալ ասացէ :

Խոստովանիմն հաւատամ,
զի դու ես քրիստոս որդի
այ , որ բարձեր զմեղս աշ-
խարհի :

Եւ բեկեալ արկցէ 'ի բաժակն
Վրեան ասելով :

Լ ըումն Հոգւոյն Արբոյ :

Եւ ապա Վռեալ զմի մասն ի ձե
ումն Վասոցէ արտասուօք և գոհու
թեակ առ Հայր և Որդի 'ի ծա
ծուկ :

Ե Յ Ա Յ Ա Յ

անուանեցեր զմեղ ա
նուանակցուք միած-

նի քոյ : Եւ լուսաւորեցեր
մկրտուք Հոգեւոր աւազա
նին : Վրժանի արա ընդու-
նիլ զսուրբ Խորհուրդո
զայս մեղ 'ի մեղաց թողու
թի . տպաւորեա 'ի մեղ ըզ
շնորհս Հոգւոյդ սրբոյ , ոնկ
'ի սուրբ առաքեալսն որք
Ճաշակեցին և եղեն մաք-
րիչք ամենայն աշխարհի :
Եւ արդ՝ տը հայր բարե-
րար , զաղորդութիս զայս
մասնաւորեան Ճաշակման ե-

ըեկոյին աշակերտցն, բառ
նալով զխաւար մեղաց, մի
հայեր յանարժանուիս իմ,
և մի' արգելցես զշնորհս
հոգւոյդ սթյ: Մյլ բառ ան
բաւ մարդասիրութե քում,
պարզեեալ զան քաւիչ մե-
ղաց լուծիչ յանցանաց: Ողջ
խոստացաւ և ասաց տրն մեր
յն քն թէ՝ ամ որ ուտէ
զմարմին իմ և ըմպէ զա-
բիւն իմ, կեցցէ ՚ի յաւի-
տեան: Մրգ՝ արա զան մէջ
՚ի բաւութի, զի որը կերի-
ցեն և արբցեն ՚ի սմանէ,
հանցեն զօհնութի և ըզ
փառս հօր և Արդւոյդ և
Հոգւոյդ սրբյ այժմ և
միշտ և յաւիտէ:

Խողալութիւն ամենեցուն:

Դոհանամք զքէն քն թա-
գաւոր, որ արժանի արա-
րեր զանարժնս հաղորդիլ
սուրբ մարմնոյ և արեն քոյ:
Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ
մի' լիցի աս ինձ ՚ի դատա-
պարտութի, այլ ՚ի բաւու-
թի և ՚ի թողութիւն մէ-
ղաց առողջութիւն հոգւոյ

և մարմնոյ և ՚ի կատրումն
ամ գործոց առաքինութե: Արպէս զի սրբեսցէ առ ըզ
շունչս իմ: և զհոգի և զմար-
մին իմ: Եւ արասցէ զիս տա-
ճար և բնակարան ամենաօք-
երրորդութե: Օ ի ընդ նբա
քն արժանի եղէց փառա-
տրել զքեզ ընդ հօր և ը-
նբ հոգւոյդ այժմ:

Յօհաննո Ոսկեբերանին
առ պատրապ առ պատրապ
Վաստակ Վոքք:

Դոհանամք և մեծացուցա-
նեմ և փառաւորեմ ըզ.
Քեզ տր ած իմ, զի զիս զա-
նարժանս արժանացուցեր
յաւուր յայսմիկ հաղորդա-
կից լինիլ ածային և սոս-
կալի. խորհրդոյ քում, անա-
րատ մարմնոյ և պատուա-
կան արեանդ, վասն այտորիկ
զատան ՚ի բարեխօսութիւն
ունելով, աղաչեմ յամ աւ-
ուրս և ժամանակս կենաց
խոց ը սրբութե քոյ պա-
հեալ զիս: Ողջ զի յիշելով ըզ
բարեգթուիս քոյ և կենդա-
նի եղէց ըքեզ: Ար քն մ
չարչարեցար և մեռար և

յարեալ. մի՛ մերձեսցի որ
իմ և ած խորտակին, կըն
քելով անձին իմոյ պատուա
կան | Ծ՛ամբդ քով: | մենա
կարօղ մաքրեա զիս սոքօք
յամենայն մեռելոտի գոր
ծոց իմոց, որ միայնդ ես ան
մեղ: | Անրացն զկեանս իմ
տէր, յամ փորձութենէ .
և զպատերազմօցն իմ դար
ձն յինէն յետս, պատկա
ռեալ և ամաչեցել որչափ
յառնէ, ի վերայ իմ: | Մրա
ցն զդնաց մոտաց և լեզուի
իմոյ, և զամ ձանապարհս
մարմայ իմց: | Եւ հանա
պազորդ ընդիս, ըս անսուտ
խոստմանց քոց, թէ որ ու
տէ զմարմին իմ, և ըմպէ
զարիւն իմ, նաև յիս բնակեա
ցի և ես ՚ի նմա: | Դու ասա
ցեր մարդասէր, կացն զբանա
ածային անլուծանելի հրա
մանց քոց: | Բանողի դու ես
աստուած ողորմութեան,
և գթութեան և մարդա
սիրութե և պարզեիչ ամե
նահ բարեաց: | քեզ վա
յել վառք հանդերձ հար

բըդ և ամենանը հոգւովդ
այժմ և կըտ":
Եւ ազա տեաւնագրեսցէ զինքն. և
խնդրեսցէ ՚ի չշմարտէն աստուածոյ
զգէս պէս հայցուածս անձին իւրոյ
և ժողովուեան, և աշխարհիւ և թողու
թէ ին դիեսցէ իւրոց քննցաւորացն
թշամեացն և ատելեացն: | Եւ անդէն
ահր և դողութեամբ ձաշակեսցէ ՚ի
մարմեցն և աշբցէ ՚ի բա
ժակէն: ասելով:

Հաւատով հաւատամ յա
մենանը երրորդութիւն ՚ի
հայր և յորդի և ՚ի հոգիդ
սր: Հաւատով ձաշակէմ
զըբ և զկենդանարար և ըզ
միրկագործ Մարմինա քո՞քն
ած իմ յա ՚ի թողութիւն

մեղաց իմոց:

Հաւատով ըմպէմ զորբա
րար և զմաքըիչ Վթիւնա քո՞
քն ած իմ յա ՚ի թողութիւն
մեղաց իմոց:

Մարմին քո՞անապական լի
ցի ինձ ՚ի կեանս: | Եւ ոք
արիւն քո՞ ՚ի բաւութիւն և
՚ի թողութիւն մեղաց:

Եւ սարկաւագն հաղորդեցի: և յետ
հաղորդելոյն գոչէ առ ժողովուրդն

և ասէ բարձր:

Երկիւղիւ և հաւատով:

Եւ Դպիրքն Խարձը ձայնիւ:

Ած մեր և տը մեր Երեւ:

Եւ հաղորդեսցի նոր ձեռնադրեալն
բայց ոչ թե բանն այլ յայշըն տալով
զըր բութիւ և ամենայն արժանաւոր
շըն հաղորդեսցին և յետ հաղորդե
լոյն խաշակնքեացէ զժողովուրդն ըն

ծայիւն և ասացէ:

Եցն տէր զժողովուրդա քօ
և օրհնեաւ զժառանգու
թիս քո՞ Հովուեաւ և բարձ
ըացն զսոսան յայամհետէ
մինչեւ յաւիտեան:

Եւ Դպիրքն Երգեսցեն:

Եցաք ՚ի բարութեց քոց:
Վահանայն ասացէ ՚ի ծածուկ:
Դոհանամք զքէն հայր ա
մենակալ որ պատրաստե
ցեր մեղ նաւահանգիստ
սբ զեկեղեցի, տաճար սրբ
բութ ուր ինաւաթանի ա
նուն սբ Երրորդութեանդ:

Ա. Ելուիայ:

Դոհանամք զքէն քրիս
տոս թագաւոր՝ որ պար
զեկեցեր մեղ կենդանութի
կենարաւ մարմնով և ա
րեամք քով սրբով: Ը նոր

Տեա զքաւութիւն և ըզ

մեծ զողորմութիւն:

Ա. Ելուիայ:

Գոհանամք զքէն հոգիո
ջմարիտ՝ որ նորոգեցեր սբ
զեկեղեցի: Նարատ պահեա
հաւատով Երրորդութեղ
յայօմհետէ մինչեւ յաւի
տեան: Ա. Ելուիայ:

Արկ՝ Եւ ևս խաղաղուեն ըզ:

Եւ ևս հաւատով ընկա:

Դպ՝ Գոհանամք զքէն տը:

Վահանայն ասացէ ՚ի ծածուկ:

Գոհանամք զքէն քս ած
մեր որ զայսպիսի ճաշակու
մըն բարութե նորհեցեր
մեզ ՚ի սրբութի կենդա
նութեան: Ա. վիմք պահեա
զմեզ սուրբս և անարա
տըս: Բնակեալ զմեօք քմ
ածային ինամօրդ: Հովեա
զմեզ յանդաստանի կամաց
քոց սրբոց և բարեսիրաց:

Արով ամբացեալք յամ
բանատրիւփն ը դիմուեց:
քում և եթ արժանի Եղի
ցուք լսել ձայնի: Եւ քեզ
միայնոյ քաջայաղթ և չըց
մարիտ հովուիդ հետեւիը:

Եւ առ ՚իքէն ընդունիլ
զպատրաստեալ տեղի յար
քայութեղ երկնից : Մծ մեր
և ար մեր և փրկիչ յաքն :
Որ ես օրհնեալ ընդ հօր
և ընդ սբ հոգւցդ ա" :
Խաղաղութիւն մենեցուն :
Ինքննին , անհաս , երրեակ
ինքնութեղ , հաստիչ , ըն
դունող , և անքաժանելի ,
մրասնական սբ երրորդու
թեանդ , վայելէ փառք
իշխանութիւն" :

Եւ ապա առցէ զաւետարանն սուրբ
՚ի ծեռն իւր : Եւ երկցս երկրպա
գեալ համբուրեսցէ զբդ սեղանն
Եւ իջանելով ՚ի մէջ եկեղեցւոյն ա
ստոցէ զաղօթս ՚ի ձայն
Որ օրհնես զայնոսիկ՝ որք
օրհնեն զքեղ ար և սուրբ
առնես զյուսացելս ՚իքեղ .
կեցն զժողովուրդս քո՞ւ և
օրհնեալ զժառանդութիւնս
քո՞ւ : Օլրումն եկեղեցւոյ
քոյ պահեալ : Այբեալ զսո
սա որք ովզումնեցին սիրով
զվայեցուի տան քոյ : Դառ
զմեղ փառաւորեալ ածային
զօրութիւն քով . և մի թո
զուր զյուսացեալս ՚իքեղ :

Օխաղաղութիւն պարզեւա
ամ աշխարհիւ :
Եկեղեցեաց , քահանայից
թագաւորաց , քրիստոնէից
և զինուորեալ մանկանց նո
ցա . և ամ ժողովրդեանս :
Օ ի ամ տուբք բարիք . և
ամ պարզեք կատարեալք,
՚ի վերուստեն իջեալք առ
՚իքէն . Որ ես հայր լուսոյ և
բեղ վայելէ փառք իշխան" :
Եւ Դամիկն Շատացեն Երիցու
Եղիցի անուն տն օրհնե" :
Եւ բահանայն դարձիւ առ ժողո
կուրդն և աստոցէ ՚ի ձայն
կատարումն օրինաց և մար
գարելից շու ես քրիստոս
ած փրկիչ մեր :
Այ լցեր զամենայն հայրա
կամ տնօրինութիւնս քո՞ւ :
Ե'ց և զմեղ հոգւովդ
քով սրբով :
Արքաւագն Օրթի :
Քէ Խաղաղութիւն ամե" :
Դո՞ւ Եւ ը հոգւոյդ քում :
Ար Երկիւղածութիւն լու" :
* Արց Վւետարանիս ՅԵ Տիւ որ
ը Յովհաննու :
Գլուխ Վապեն . Համար մէկ :

՚ Տօրէ լուսոյ

Ա. Օ. Բ. Ա. Ե. Լ. Յ.
բանն . և բանն էր
առ ած և ած էր բանն :
Յա էր ՚ի սկզբանէ առ ած :
Վանայն ինչ նովաւ եղե
և առանց նորա՛ եղե և ոչ
ինչ որ ինչ եղեն : ՚լովաւ
կեանք էր . և կեանքն էր
լոյս մարդկան : Եւ լոյս ՚ի
խաւարի անդ լուսաւոր է .
և խաւար նմա՞նչ եղե հա
սու : Եղե այր մի առա
քեալ յայ՝ անռւն նմա՞ յով
հաննէս : Այ եկն ՚ի վկայուի
զի վկայեսցէ վասն լուսոյն .
զի ամենեցին հաւատացեն
նովաւ : Ո՛չ էր նա՛ լոյսն այլ
զի վկայեսցէ վասն լուսոյն :
Եւ լոյսն ձշմարիտ որ լու
սաւոր առնէ զամ մարդ
որ գալոց է՝ յաշխարհ :
Յաշխարհի էր . և աշխարհ
նովաւ եղե . և աշխարհ զնա
ոչ ծանեաւ : Յիւրան եկն և
իւրքն զնա ոչ ընկալան :
Իսկ որք ընկալանն զնա ետ
ոց իշխանութիւ որդիս . ոյ
լինիւ . որոց հաւատացեն

յանուն նր : Ոյք ոչ յարե
նէ . և ՚ի կամաց մարմնոյ
և ՚ կամաց առն այլ
յաւ ոչ ծնան : Եւ բա
նըն ՄԵՒՄԴ' Եղե
և բնակեցաւ ՚ի մեզ : Եւ
տեսաք զիառոս նր՝ զիա
որս իբրև զմիածնի առ
՚ի Տօրէ Ծ Հնորհօք և
Ճշմարտութեք :

Արէ Ար խաչիւս աղաչես" :
Վ. Պահպանեալ զմեզ լու :
Արէ Օրհնեցից զտր յամե" :
Եւ քահանայն խաջոկնեցէ զժո
կուրդն և ասացէ բարձր :
Օրհնեալք Եղերուք ՚ի շն" :
Եւ դպիրքն ասացեն :
՚ տր պարծեսցի անձն իմ :
Եւ ՛ սաղմոսեն դպրաց՝ բաշխես
ցի նշանը : Եւ յաւարտմանն Վ. Պ.
հանայն դարձի յարեելս Եւ երկը
պատեցէ առաջի որբոյ սեղաւոյն
երիցս և ասացէ :
Տ. Ե. Բ. յս ած ողորմեալ ինձ :
Եւ մտեալ յաւանդատունն մեր
կասցի ՚ի զգեստուցն : Եւ երթիցէ
խաղաղութեք :

Ա. Ե. Բ. Յ.

6.9.1.8

442

WP

A

MPC 3429

L

